

"Begin van een Europese politiek geformuleerd" in Het Parool (30 September 1953)

Source: Het Parool. Vrij Onverveerd. dir. de publ. Van Norden, W. 30.09.1953. Amsterdam: Het Parool. "Begin van een Europese politiek geformuleerd", auteur:Hoen, Pieter't.

Copyright: (c) Het Parool

URL: [http://www.cvce.eu/obj/"begin_van_een_europese_politiek_geformuleerd"_in_het_parool_30_september_1953-nl-4d38e691-9773-4815-a54b-602eb033b237.html](http://www.cvce.eu/obj/)

Publication date: 14/05/2013

Begin van een Europese politiek geformuleerd

Straatsburg is geen Europees parlement. Het is slechts een raadgevende vergadering. Beslissingen worden er niet genomen. De Europese parlementariërs, die er een paar keer per jaar vergaderen, stellen slechts wensen en adviezen op. Doorslaggevende betekenis kan men dus niet aan hun uitspraken hechten. Zonder belang zijn deze uitspraken echter niet. Het feit, dat de raadgevende vergadering wordt gevormd door delegaties uit vijftien Europese nationale parlementen, maakt Straatsburg tot een parlementair orgaan, dat in elk geval geschikt is om de grootste gemene deler van de Europese politiek te berekenen. De afgelopen weken is dat wederom op duidelijke wijze gebleken. Alle zwakheden van Europa traden er bij aan de dag, maar het minimum aan kracht en eensgezindheid, dat Europa ondanks allés toch kan opbrengen, kwam er eveneens bij aan het daglicht.

De vraag, welke houding Europa ten opzichte van het Kremlin aan moet nemen, nam tijdens de laatste zittingen een centrale plaats in. Men werd hierbij gedwongen een poging te ondernemen tot het formuleren van een Europese politiek. Eenvoudig was dat niet. Talloze parlementariërs zitten zo vast aan hun nationale problemen, dat het hun moeilijk valt om Europees te denken. Bovendien hebben sommige politici in West-Europa nog altijd geen scherp begrip van aard en doelstellingen van het bolsjewistische imperialisme. Dientengevolge komen zij er enerzijds gemakkelijk toe een groot gedeelte van Europa, dat zo ver van hun eigen land af ligt, buiten hun beschouwingen te houden, terwijl anderzijds gemakkelijk vervallen tot het kiezen van een tactische positie ten opzichte van het Kremlin, waarbij men gemakkelijk een weerloze prooi wordt van de Sovjetmachiavellisten. Het zijn in het bijzonder de Duitse socialisten, die van weinig werkelijkheidszin tegenover de Sowjet-Unie blijk geven. Zij schijnen te menen, dat men de verlangens van Europa dichter bij hun verwezenlijking kan brengen door bij voorbaat allerlei concessies te doen, in de hoop de heren van het Kremlin daarmee in een gunstige en milde stemming te brengen. Dit is een ernstig misverstand. Stalins erfgenamen denken uitsluitend in machts categorieën. Elke concessie, die men hun reeds van tevoren zou aanbieden, beschouwen zij als een uiting van zwakheid. Zulke concessies stemmen hen dan ook niet gunstig en mild.

Integendeel, zij worden er brutaler en veeleisender door. Terzelfder tijd leiden deze communistische opvattingen ertoe, dat het evenzeer uiterst moeilijk voor de Sowjet-Unie is zelf concessies te doen. Moskou wil nimmer iets doen, waardoor het naar eigen gevoel blijk geeft de zwakste te zijn. Als men ooit gedwongen wordt concessies te doen, dan wil men dit zoveel mogelijk camoufleren. Een dictatuur kan nu eenmaal bezwaarlijk erkennen, dat er buiten haarzelf een andere macht bestaat, waarvoor zij gedwongen is uit de weg te gaan.

[...]

Een uiterst twijfelachtige uitspraak deed Straatsburg, toen het verklaarde, dat "de solidariteit van de Westelijke wereld versterkt moet worden onder eerbiediging van de wederzijdse onafhankelijkheid van een Verenigd Europa en de Verenigde Staten van Amerika." Deze uitspraak is een betreurenswaardige concessie aan het anti-Amerikanisme, dat in allerlei kringen in Europa leeft, Amerika is Europa's sterkste en beste bondgenoot. Zonder Amerika's hulp zou Europa de strijd tegen het Derde Rijk niet hebben kunnen winnen. De honger en de oorlogsschade, door de tweede wereldoorlog aangericht, zou men Europa evenmin zo snel onder de knie gekregen hebben, wanneer de Amerikanen ons niet zo royaal geholpen zouden hebben. Zonder de Amerikaanse divisies, die op het Europese vasteland gelegerd zijn en zonder het Amerikaanse overwicht op het terrein der modernste oorlogstechniek zou geheel Europa waarschijnlijk al lang een Sowjet-kolonie zijn geworden. Bij het afweren van de Sowjet-bedreiging en bij het voortzetten van de Europese integratie is voortgezette Amerikaanse hulp essentieel.

Mocht het ooit tot een bevrijding van Centraal- en Oost-Europa komen, dan zal technische en financieel-economische hulp van Amerika ook daarbij dringend nodig zijn, als wij er dan althans in willen slagen de chaos en misère, die de communisten in die landen aangericht hebben, snel uit de wereld te helpen. Moet men nu tegen een dergelijke bondgenoot voortdurend, ook wanneer daar geen enkele directe aanleiding toe bestaat, blijk geven van een slecht humeur en van wantrouwen? In feite speelt men op die wijze in de kaart van Malenkow. In Straatsburg koesterde men de illusie, dat men het Kremlin met zulke anti-Amerikaanse

uitspraken wellicht tot een welwillender houding tegenover Europa zou kunnen bewegen. Welwillendheid van de leiding der Sowjet-Unie kan men alleen verkrijgen door deze af te dwingen. Daarvoor is vooral kracht nodig. Kracht kan Europa evenwel uitsluitend opleveren door de nauwste en innigste samenwerking met Amerika.

Er is overigens geen twijfel aan, dat het van bijzondere betekenis is, dat Straatsburg een eerste poging heeft gedaan om een Europese politiek te formuleren. Het is echter een heel andere vraag of deze politiek spoedig tot werkelijkheid gemaakt zal kunnen worden. Bij de meeste politici bestaan op dit punt opvattingen, die nogal optimistisch zijn. Nog steeds bestaat er weinig aanleiding om te verwachten, dat het Kremlin tot een spoedige en vruchtdragende behandeling van alle hangende Europese problemen bereid zou zijn. De Sowjet-Unie kan bij een dergelijke behandeling alleen maar verliesposten incasseren. Zij zal daartoe waarschijnlijk niet eerder willen overgaan dan wanneer zij er door de omstandigheden in de letterlijke zin van het woord toe gedwongen wordt. Het lijkt er bepaald nog niet op, dat wij daaraan reeds toe zouden zijn.

PIETER 't HOEN.